

1936ರಲ್ಲಿ ಬರ್ಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ಪಡೆದ ಭಾರತೀಯ ಆಟಗಾರರು

ಏರ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ನೂರ್ ಖಾನ್ ನೆನಪು

‘ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಕಿ ಫೆಡರೇಷನ್’ (ಎಫ್‌ಐಎಚ್) ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಲೆ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಮೊದಲು ಬಂದದ್ದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಏರ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ನೂರ್ ಖಾನ್ ಅವರಿಗೆ. ಅವರು ಆಗ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಹಾಕಿ ಫೆಡರೇಷನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ‘ವರ್ಲ್ಡ್ ಹಾಕಿ ಮ್ಯಾಗಜೀನ್’ನ ಸಂಪಾದಕ ಪ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ರೋಲಿ ಮೂಲಕ ಅವರು ತಮ್ಮ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ತೇಲಿಬಿಟ್ಟರು. 1969ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 28ರಂದು ಅವರ ಕನಸು ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿತು. ಬುಸ್ಮಲ್‌ನಲ್ಲಿ 1970ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 12ರಂದು ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. 1971ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಹಾಕಿ ನಡೆಸಲು (ಬಾರ್ಸೆಲೋನಾ) ಎಫ್‌ಐಎಚ್ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ 13 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

‘ಐಎಚ್‌ಎಫ್’ ಹೋಯಿತು, ‘ಎಚ್‌ಐ’ ಬಂತು

ಭಾರತೀಯ ಹಾಕಿ ಒಕ್ಕೂಟ (ಐಎಚ್‌ಎಫ್) 1928ರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಯ ಸುವರ್ಣ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಳೆದದ್ದು. ಅದು ಏಷ್ಯಾದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ದಶಕಗಟ್ಟಲೆ ಹಾಕಿ ಹೊಳಪು ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ, ರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲಾಟ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಮೂಡಿದವು. ಕಂದಸ್ತಾಮಿ ಜ್ಯೋತಿಕುಮಾರನ್ ಅದರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆರೋಪವನ್ನು ಸುದ್ದಿ ವಾಹಿನಿಯೊಂದು ಮಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಒಕ್ಕೂಟ (ಐಒಎ) 2008ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಿತು. ಕೆಪಿಎಸ್ ಗಿಲ್ 14 ವರ್ಷ ಅದರ ಮುಖಂಡರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. 2009ರ ಜುಲೈ 24ಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಇಂಡಿಯಾ (ಎಚ್‌ಐ) ಹುಟ್ಟಿತು. ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷ ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾಡಾಡಿದವಾದರೂ ಆಮೇಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಲು 2011ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡವು. ಈಗ ಹಾಕಿ ಇಂಡಿಯಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಹಾಕಿಗೆ ಮರುಜೀವ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ, ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. 2014ಲ್ಲಿ ಎಚ್‌ಐ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನರೀಂದರ್ ಬಾತ್ರಾ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಹಾಕಿ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವರು 2016ರಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಕಿ ಫೆಡರೇಷನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಭಾರತೀಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಐಒಎ) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗಾದಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಒಲಿಯಿತು.

ಭಿನ್ನವಾಗಿಯೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ರಾಜಕೀಯದಾಟ ಕಂಡು ರೋಸಿಹೋದರು. ಕೆನಡಾದಂಥ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಆಡತೊಡಗಿದರು. ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿನ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಸಾಧನೆ ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವಂಥದ್ದು. 1960, 68 ಹಾಗೂ 1984ರ ಒಲಿಂಪಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ. ಇನ್ನು ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ 1971, 78, 82 ಹಾಗೂ 94ರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಹೊಳಪು. ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ತಂಡದ ಪ್ರಭಾವಳಿ ಹೇಗಿತ್ತೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇವಿಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆ.

ಬೆದಕಿ ನೋಡಿದರೆ, ಏಷ್ಯಾದ ಎರಡು ಪ್ರಬಲ ತಂಡಗಳು ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಅಸಂಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ - ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬದಲಾದ ಆಟದ ತಂತ್ರದವರೆಗೆ; ಟರ್ಫ್ ಮೇಲೆ ಆಡುವ ರೀತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಜರೂರಿನವರೆಗೆ; ವಿದೇಶಿ ಕೋಚ್‌ಗಳ ಹೊಸ ಸಂವೇದನೆಯವರೆಗೆ, ಯುರೋಪ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ತಂಡಗಳು ಹಾಕಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪರಿಯವರೆಗೆ.

ಇನ್ನು ಏಷ್ಯಾ ಕಪ್ ಆಟದತ್ತ ನೋಡೋಣ. 1958, 62, 70, 74, 78, 82, 90 ಹಾಗೂ 2010ರಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಆ ಕಪ್ ಗೆದ್ದು ಬೀಗಿದೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ 1966, 1998 ಹಾಗೂ 2014ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಪ್ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು. 2006ರಲ್ಲಿ ಈ ಓರ್ನಿಯಲ್ಲೂ ಐದನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕುಸಿದುಹೋಗಿತ್ತು. 2010ರಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿ, 2014ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಕನಸು ನನಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದದ್ದು ಹಾಕಿಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ದಿಕ್ಕೂಚಿ.

ಹಾಗೆಂದು ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಅತಿ ಬಲಾಢ್ಯ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನಲು ಹೆಜ್ಜೆನೂ